

Csökkentsük vagy növeljük?

VISSZHANG - LXI. évfolyam, 30. szám, 2017. július 28.

Az ember életét végigkíséri a csatározás a magasabb fizetésért és a jobb életkörülmények megteremtéséért. Nem véletlen, hogy a pártok programjában a választás előtt a bérezés súlyponti kérdés, mindegyik igyekszik megalapozott vagy megalapozatlan ígérettel bérnövekedést tervezni. Az persze, hogy ez a bérnövekedés mindenképpen az életkörülmények javulásával járhat, egyáltalán nem biztos, hiszen ha a mindennapi élethez szükséges feltételek (árak, lakás, közlekedés stb.) drágulnak, akkor ez bizony gyakran elviszi a nagy garraal bejelentett béremelkedést is. Amennyiben az embernek nem sikerül munkahelyén pozitív irányú jövedelemváltozást elérni, akkor bizony keresgéli a jobban fizető munkahelyeket. Ennek egy újszerű megoldása: ideiglenesen vagy tartósan más országban vállalni munkát, ahol az alapfizetések összehasonlíthatatlanul magasabbak az itthoninál. Ez kétségkívül lelki megrázkódtatást jelent a külföldre költöző számára, amit jelentősen enyhíthet, ha módja van családjával együtt kiköltözni. Ez mind több embernek sikerül, amit az is jelez, hogy az elmúlt évben csaknem annyi magyar gyermek született külföldön, mint itthon. A közelmúltban jelent meg a sajtóban, hogy több mint egymillió polgártársunk, többnyire fiatal, tervezi a kinti munkavállalást. Azt, hogy ez mit jelent az ország jövője szempontjából, mindenki számára világos, nem szükséges részletesen taglalni.

A fentiek szempontjából Kövér Lászlónak, az országgyűlés elnökének átgondolatlan és érthetetlen kijelentése jelent meg a sajtóban. Szerinte „előnyös nekünk az alacsony bér”, mert ő ebben látja a magyar termelékenység, versenyképesség egyik kulcsát. Más szavakkal, ha előre akarunk lépni, kimondva, kimondatlanul a bérköltség alacsonyan tartását javasolja. Mivel eddig sem mentünk sokra az alacsony munkabérekkel, ez a meglepő és megdöbbentő szándék óhatatlanul elgondolkoztatja az embert. (Ha ezen az úton a családok életkörülményei belátható időn belül javulnának, akkor még üdvözölhetnénk a javaslatot.) Csakhogy hiába csökken mondjuk egy termelő üzemben vagy egy állami hivatalban dolgozó bére, ha ugyanakkor nem vagy alig változnak megélhetési költségei. Az ugyanis nem várható, hogy Kövér László javaslatát követve a munkabérek csökkenése azonnal vagy később az árakban is jelentkezne. Lehet, hogy találnánk olyan termelő cégeket, amelyek szintén mérsékelnék a termékeik árát, de ez a megoldás elképesztően bonyolult. Bár valószínű, hogy Kövér László javaslatának nyilvánosságra hozása előtt átgondolta ennek a tervnek a megvalósítását, erősen kétlem viszont, hogy a különböző jellegű munkahelyek és a pénzügy szakembereivel megbeszélte volna. Éppen ezért nagy hiba lenne, ha Kövér László kormánya ezt a programot az állami vállalatok bérskáláján történő változással vezetné be. Túlzás nélkül állítható, hogy ez a javaslat olyan hatalmas tárgyalásokkal, feszültségekkel, vitákkal járna, hogy semmiképpen sem érdemes rá vállalkozni. Csak azt nem tudom, hogy a parlament elnöke gondolatainak nyilvánosságra hozása előtt megfontolta-e, megbeszélte-e az érintett munkahelyekkel és a különböző szakszervezetekkel. Pártpolitikai szempontból mindenesetre nagyobb sikert lehetett volna elérni, ha bércsökkentés helyett Kövér László – az államnak fizetett különböző adminisztratív költségek csökkentésével – *béremelést* javasol.

Ha már a termelékenységről beszélünk, sokkal szimpatikusabb az áruk értékét, könnyebb eladhatóságát nem a bérek csökkentésével, hanem a kutatás-fejlesztéssel növelni, ezáltal csökkenteni a termelési költségeket és javítani versenyképességüket. Azt is erősen kétlem, hogy a felduzzasztott hivatalokra ilyen létszámban szükség van. Ennek a célnak elérését az államnak és a termelő cégeknek a kutatás+fejlesztési (K+F) programok erősítésén keresztül kellene megvalósítaniuk. Bár kutatóink képzettsége, tudása alapján egyáltalán nem vagyunk lemaradva, a közelmúltban látott napvilágot az hír, hogy a K+F területén tovább csúszunk le a nemzetek rangsorában. Ha ez így van, és ez előállított termékeink értékében is jelentkezik,

akkor Kövér László javasolhatná a kérdés okainak felderítését és mielőbbi helyrehozatalát.